

УДК 330.341:336.132

DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.207.332-338>**Свірко С.В.**

доктор економічних наук
доктор наук з державного управління
Державний університет «Житомирська політехніка»

Svirko Svitlana

Dr. of Economic Sc.
Dr. of Public Administration Sc.
Zhytomyr Polytechnic State University
<https://orcid.org/0000-0001-9157-4672>

Орел О.В.

доктор філософії з державного управління
Державний університет «Житомирська політехніка»

Orel Oleksiy

PhD in Public Administration Sc.
Zhytomyr Polytechnic State University
<https://orcid.org/0009-0000-5702-0748>

Сидоренко О.П.

Державний університет «Житомирська політехніка»

Sydorenko Oleksiy

Zhytomyr Polytechnic State University
<https://orcid.org/0009-0009-2525-8677>

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ФІНАНСОВО-БЮДЖЕТНИХ ПОЗИЦІЙ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

У статті запропоновано напрями розвитку вітчизняних фінансово-бюджетних позицій як інструментів економічного розвитку України в контексті євроінтеграційних процесів. Запропоновано на ліквідацію певних прогалів у вказаних сферах внести зміни до Бюджетного кодексу України замінивши «принципи бюджетної системи» на «бюджетні принципи», замінити принцип ефективності та результативності на принцип належного управління бюджетними коштами та продуктивності, а також передбачити гл.18 «Відповідальність та заходи впливу за вчинені порушення бюджетного законодавства» Бюджетного кодексу України відповідальність за недотримання принципу належного управління бюджетними коштами та продуктивності. На удосконалення державного управління євроінтеграційним процесом в Україні запропоновано створення Офісу з державних фінансів Кабінету Міністрів України на реалізацію рекомендації Європейської комісії щодо формування органу координації щодо адміністративних процесів в межах системи власних ресурсів з метою підвищення обізнаності ключових зацікавлених сторін. На вирішення значної кількості прогалів в сфері управління державними фінансами, яка є визначальною в контексті належного урядування, запропоновано структуру Законів України «Про управління державними фінансами в Україні» «Про державний фінансовий контроль в Україні». Розробка та прийняття таких Законів сприятиме упорядкуванню питань управління державними фінансами загалом та державного фінансового контролю зокрема, забезпечить ефективне функціонування системи управління державними фінансами та економічний розвиток нашої України, а також сприятиме як найшвидшій європейській інтеграції України.

Ключові слова: фінансово-бюджетні положення, управління державними фінансами, державний фінансовий контроль, європейська інтеграція.

PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF DOMESTIC FINANCIAL AND BUDGETARY POSITIONS IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES

The article elaborates the directions of development of domestic financial and budgetary positions as tools of economic development of Ukraine in the context of European integration processes. It is proposed to eliminate certain gaps in the specified areas to make changes to the Budget Code of Ukraine by replacing «principles of the budget system»

ISSN друкованої версії: 2224-6282

ISSN електронної версії: 2224-6290

© Свірко С.В., Орел О.В., Сидоренко О.П., 2025

with «budget principles», to replace the principle of efficiency and effectiveness with the principle of proper management of budget funds and productivity, as well as to provide in Chapter 18 «Responsibility and measures of influence for committed violations of budget legislation» of the Budget Code of Ukraine responsibility for non-compliance with the principle of proper management of budget funds and productivity. To improve the state management of the European integration process in Ukraine, it is proposed to create the Office of Public Finance of the Cabinet of Ministers of Ukraine to implement the recommendation of the European Commission on the formation of a coordination body for administrative processes within the system of own resources in order to raise the awareness of key stakeholders. To solve a significant number of gaps in the field of public finance management, which is decisive in the context of good governance, the structure of the Law of Ukraine «On Public Finance Management in Ukraine» is proposed, the development and adoption of which will contribute to the streamlining of public finance management issues, and therefore ensure the effective functioning of the public finance management system. Based on a critical analysis of the Law of Ukraine «On the Basic Principles of State Financial Control in Ukraine», its significant gaps were identified, which allowed the structure of the new Law of Ukraine «On State Financial Control in Ukraine» to be proposed in the context of European financial control practice. The formation of the proposed structural positions of the draft of such a Law with its subsequent approval will ensure the necessary updating of the basic regulatory provisions of state financial control, which corresponds to European approaches, and therefore will contribute to both the earliest European integration of Ukraine and the increase in the efficiency of the use of budget funds and state property. The cumulative implementation of the proposed provisions will significantly strengthen the domestic financial and budgetary positions, which will contribute to economic stabilization and further development in our country.

Keywords: financial and budgetary regulations, state financial management, state financial control, European integration.

JEL classification: A10, E69.

Постановка проблеми. Наша країна перебуває на заключному етапі перемов з ЄС щодо вступу України до найпотужнішого на сьогодні політико-економічного утворення. Успішність цього етапу залежить від рішучих реформаторських кроків української держави в усіх сферах життя, що мають бути закріплені відповідними нормативними актами вітчизняного правового поля, максимальна гармонізація якого з правом ЄС і є запорукою найскорішого вступу України до ЄС. Не останню позицію серед 36 розділів права ЄС, за яким здійснюється скринінг європейською комісією, виступають фінансово-бюджетні позиції, важливість яких в забезпеченні економічного розвитку країни за умов як військового стану, так і необхідності стабілізації бюджетної безпеки країни важко переоцінити [24, 20].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У різні часи питання фінансових та бюджетних положень загального змісту та контрольного спрямування в своїх працях висвітлювали такі вчені як В. Федосов, В. Опришко, С. Юрій, К. Захожай, В. Довгалюк, Т. Тростенюк, О. Дика, Д. Грицишен, В. Кучменко, С. Бардаш, Ю. Мороз, Ю. Денисовець, Ю. Слободяник, І. Чумакова, Н. Шалімова, О. Шевчук, М. Яремчук та інші. Попри широкий спектр проведених досліджень тільки в поодиноких працях сучасна проблематика фінансово-бюджетної сфери України розглядалась в контексті цільових запитів ЄС. До таких публікацій слід віднести статті науковця Ю. Денисовця, які присвячені проблематиці розвитку державного фінансового контролю в умовах євроінтеграції України [2].

Водночас, вітчизняні фінансово-бюджетні положення потребують багатовекторної уваги різнопрофільних фахівців через їх однозначну вагомість та термінальність за сучасних вкрай важких умов функціонування нашої держави. В контексті скринінгу українського правового поля на відповідність праву ЄС особливого акценту має набути питання оновлення бюджетне законодавство загалом та зокрема в частині управління державними фінансами, поміж тим і в частині державного фінансового контролю.

Мета статті – визначення перспективи розвитку

вітчизняних фінансово-бюджетних позицій в контексті євроінтеграційних процесів та формування відповідних організаційно-методологічних пропозицій в контексті цих напрямів.

Виклад основних результатів дослідження. Перш за все, нагадаймо, що рекомендації Європейської комісії щодо фінансових та бюджетних положень передбачає формування органу координації щодо адміністративних процесів в межах системи власних ресурсів з метою підвищення обізнаності ключових зацікавлених сторін [21]. Таким органом координації може стати Офіс з державних фінансів Кабінету Міністрів України.

Втім, крім суто технічно-організаційних положень, потребують вирішення і деякі методологічні та інші змістовно-організаційні позиції.

Бюджетні положення у вітчизняному законодавстві прописані Бюджетним кодексом України [1]. Серед іншого привертають увагу фундаментальні положення, на яких будується весь вищевказаний нормативно-правовий документ, а саме: принципи бюджетної системи, до яких віднесено наступні (табл. 1).

Звернімося до засад бюджетних положень Європейського Союзу, що є для України орієнтиром. Так, бюджетні позиції ЄС регламентують сукупністю таких правових актів ЄС [3, 4, 5, 21]: Договір про функціонування Європейського Союзу; Договір про Європейський Союз; Фінансові регламенти ЄС; інше законодавство ЄС. Щодо бюджетних принципів ЄС, Регламентом Європейського Парламенту і Ради (ЄС, ЄВРАТОМ) 2018/1046 від 18 липня 2018 року про фінансові правила, що застосовуються до загального бюджету Союзу, про внесення змін до регламентів (ЄС) № 1296/2013, (ЄС) № 1301/2013, (ЄС) № 1303/2013, (ЄС) № 1304/2013, (ЄС) № 309/2013, (ЄС) № 1316/2013, (ЄС) № 223/2014, (ЄС) № 283/2014 та Рішення № 541/2014/ЄС та про скасування Регламенту (ЄС, Євратом) № 966/2012 закріплена така їх сукупність [5, 23]: єдності, достовірності бюджету, щорічності, збалансованості, розрахункової одиниці, універсальності, деталізації, розсудливого управління фінансами та продуктивності, прозорості. Аналіз наведених позицій в контексті їх

змістовного наповнення було проведено в праці колективу авторів Державного університету «Житомирська політехніка», а тому тільки зазначимо, що принципова відмінність

бюджетних принципів ЄС та України перед усім полягає у наявності серед бюджетних принципів ЄС принципу розсудливого управління фінансами та продуктивності [5, 18].

Таблиця 1

Принципи бюджетної системи України*

Назва принципу	Сутність принципу
єдності бюджетної системи України	полягає у її цілісності, що забезпечується централізованим керівництвом останньою, чіткими обов'язковими для всіх її сфер регламентами (бюджетним законодавством), грошовою системою тощо
збалансованості	полягає у необхідності співвіднесення обсягів витрат та надходжень бюджетів
самостійності	полягає у незалежності Державного та місцевих бюджетів
повноти	полягає у включенні всіх надходжень та витрат бюджетів до останніх
обґрунтованості	полягає у формуванні бюджетів на обґрунтованих обрахунках надходжень та витрат бюджетів на підставі раніше сформованих макропоказників соціально-економічного розвитку країни
ефективності та результативності	полягає у отриманні максимальних результатів на шляху досягнення намічених цілей в процесі формування та реалізації бюджетів за мінімального обсягу ресурсів
субсидарності	полягає у розбитті видатків за видами між державним та місцевим бюджетами
цільового використання бюджетних коштів	полягає у суворому цільовому спрямуванні коштів бюджетів на цілі, на які вони передбачені
справедливості і неупередженості	полягає у чесному та об'єктивному розподілі суспільних благ в країні
публічності та прозорості	полягає у оприлюдненні всіх дій та їх результатів в межах бюджетного процесу, а також суцільній підконтрольності останнього

Джерело: побудовано на підставі [1]

Як зазначає авторський колектив авторів Державного університету «Житомирська політехніка» «принцип розсудливого управління фінансами та продуктивності ... закріплює три фундаментальні догмати щодо використання асигнувань такого змісту: ощадності (кількісна і якісна доступність, а також цінова оптимальність ресурсів, які використовуються кожним окремим установою/інститутом ЄС в процесі їх діяльності); дієвості (досягнення найкращого співвідношення між зайнятими ресурсами, діяльністю, що проводиться, і досягненням цілей); ефективності (максимальне досягнення намічених цілей за допомогою заходів, що здійснюються); при цьому орієнтованість на продуктивність у використанні асигнувань досягається через: заздалегідь встановлені цілі програм та заходів, динаміку досягнення цілей контролюється на основі показників продуктивності, інформація про останнє подається Європарламенту та Раді. Елементами власне такого розсудливого управління фінансами визначено: моніторинг та оцінювання програм та заходів, обліковий супровід у формі обов'язкового фінансового обґрунтування будь-якої пропозиції та ініціативи, що може вплинути на бюджет, внутрішній контроль виконання бюджету» [18].

Аналіз вказаного принципу свідчить на користь, що останній певним чином перекликається з принципом ефективності та результативності, але він є більш змістовним та всеохоплюючим в часі та просторі. Крім того, даний принцип на пряму перекликається з принципами належного урядування в частині їх 6-го змістовного блоку «Управління державними фінансами» [5, 15-17].

Зауважимо, що згідно тезаурусу, закріпленого ст. 2 Бюджетного кодексу України, бюджетна термінологія передбачає наявність таких двох термінів [1]:

– «управління бюджетними коштами – сукупність дій учасника бюджетного процесу відповідно до його повноважень, пов'язаних з формуванням та використанням бюджетних коштів, здійсненням контролю за дотриманням бюджетного законодавства, які спрямовані на досягнення цілей, завдань і конкретних результатів своєї діяльності та

забезпечення ефективного, результативного і цільового використання бюджетних коштів;

– бюджетні кошти (кошти бюджету) – належні відповідно до законодавства надходження бюджету та витрати бюджету».

В контексті вищевказаного та зважаючи на надане колективом авторів Державного університету «Житомирська політехніка» визначення поняття «бюджетний принцип» (під яким пропонується розуміти базові вихідні організаційно-методологічні підвалини бюджетної системи та бюджетного процесу, на яких будуються останні [5, 15]) пропонується внести зміни до Бюджетного кодексу України замінивши «принципи бюджетної системи» на «бюджетні принципи», а також принцип ефективності та результативності на принцип належного управління бюджетними коштами та продуктивності, який, до речі, на пряму пов'язаний з закріпленим тезаурусом Бюджетного кодексу поняттям «управлінська відповідальність та підзвітність» [1]. Окрім того, гл. 18 «Відповідальність та заходи впливу за вчинені порушення бюджетного законодавства» Бюджетного кодексу України слід передбачити відповідальність за недотримання принципу належного управління бюджетними коштами та продуктивності [5].

З'ясування також потребують питання державних фінансів, до складу яких включено Державний та місцеві бюджети, зокрема управління останніми.

В свій час в контексті світових інтеграційних процесів в Україні загалом та євроінтеграційних процесів зокрема було розпочато модернізацію системи управління державними фінансами, яка здійснюється вже впродовж майже 20 років. Всі кроки на цьому шляху стали результатом відповідних державно-управлінських рішень і були формалізовані у вигляді розпоряджень Кабінету Міністрів України та міжнародної Угоди, а саме [9-13, 19]:

✓ Про схвалення Стратегії модернізації системи управління державними фінансами (2007 р.);

✓ Угода про позику (Проект модернізації державних фінансів) між Україною та Міжнародним банком

реконструкції та розвитку (2008 р.);

- ✓ Про схвалення Концепції розвитку системи управління державними фінансами (2012 р.);
- ✓ Про Стратегію розвитку системи управління державними фінансами (2013 р.);
- ✓ Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017–2020 рр. (2017 р.);
- ✓ Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022–2025 рр. та плану заходів з її реалізації (2021 р.).

Не удаючись до глибокого аналізу вказаних стратегічних документів в сфері управління державними фінансами зазначимо, що в вищевказаних регламентах відсутнє жодне формулювання поняття «управління державними фінансами» або «система управління державними фінансами» (як, до речі, і в інших нормативно-правових актах вітчизняного законодавства) [14].

На вирішення значної кількості прогалин в сфері управління державними фінансів, яка є визначальною в контексті належного урядування, пропонується до розробки Закон «Про управління державними фінансами в Україні». Його структура має передбачати наявність таких статей [5]:

- ✓ Стаття 1. Загальні положення управління державними фінансами (поняття, мета, принципи, функції та завдання);
- ✓ Стаття 2. Нормативно-правове забезпечення в сфері управління державними фінансами;
- ✓ Стаття 3. Об'єкти управління державними фінансами;
- ✓ Стаття 4. Суб'єкти управління державними фінансами;
- ✓ Стаття 5. Повноваження Верховної Ради України в сфері управління державними фінансами;
- ✓ Стаття 6. Повноваження Кабінету Міністрів в сфері управління державними фінансами;
- ✓ Стаття 7. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державну політику в сфері управління державними фінансами;
- ✓ Стаття 8. Повноваження інших органів управління;
- ✓ Стаття 9. Система управління державними фінансами та її елементи;
- ✓ Стаття 10. Планування та прогнозування в системі управління державними фінансами;
- ✓ Стаття 11. Бухгалтерський облік та контроль в системі управління державними фінансами;
- ✓ Стаття 12. Організація та мотивація в системі управління державними фінансами;
- ✓ Стаття 13. Громадськість в системі управління державними фінансами;
- ✓ Стаття 14. Контроль за системою управління державними фінансами;
- ✓ Стаття 15. Відповідальність за порушення законодавства в сфері управління державними фінансами;
- ✓ Стаття 16. Прикінцеві положення. Розробка та прийняття такого Закону сприятиме упорядкуванню питань управління державними фінансами, а отже забезпечить ефективне функціонування системи управління державними фінансами.

Щодо фінансового контролю, нагадаймо, що рекомендації Європейської комісії передбачають [21]: досягнення більш

високої якості внутрішнього аудиту в державному секторі на тлі повного застосування оновлених міжнародних стандартів внутрішнього аудиту з одночасним посиленням ролі Централізованого підрозділу гармонізації; подальше зміцнення та розвиток самостійності, спроможності, дієвості (ефективності, результативності та продуктивності) та незалежності Рахункової палати з закріпленням цих положень в новому законі про останню; посилення контролю за державним бюджетом через подальше зміцнення співдії Верховної Ради та Рахункової палати та «вдосконалення системи державного фінансового контролю згідно міжнародним стандартам і найкращої практики ЄС, а також зобов'язань, передбачених Планом України».

З приводу як міжнародних стандартів вищих органів аудиту (ISSAI), так глобальних стандартів внутрішнього аудиту (GIAS), пропонується їх повне запровадження в аудиторську практику України з відповідним закріпленням цього в нормативно-правовому полі вітчизняного аудиту.

Щодо Закону України «Про Рахункову палату» вагомі зміни, спрямовані на виконання вищевказаного завдання, були внесені Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про Рахункову палату України» та деяких інших законодавчих актів» [6].

Щодо державного фінансового контролю, слід зазначити, що нормативний документ, що регламентує його положення – Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» – був прийнятий ще в 1993 році і давно потребує змін [7].

Опрацювання цього закону свідчить про такі чіткі його прогалини [5]: відсутність власне визначення «державний фінансовий контроль»; відсутність мети державного фінансового контролю (ст. 2 прописані тільки його завдання); відсутність деталізованого складу завдань державного фінансового контролю (в контексті видів державного фінансового контролю); відсутність принципів державного фінансового контролю (з деталізацією їх характеристик); відсутність вірного видового складу державного фінансового контролю; йдеться про невизначеність відсутність співвідношення внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту з державним фінансовим контролем (ця прогалина випливає із ст. 26 «Контроль та аудит в бюджетному процесі» Бюджетного кодексу України, згідно якої: «внутрішнім контролем є комплекс заходів, що ґрунтуються на управлінській відповідальності та підзвітності і застосовуються керівником для забезпечення дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів, досягнення результатів відповідно до встановленої мети, завдань, планів і вимог щодо діяльності розпорядника бюджетних коштів і підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління; внутрішній аудит – незалежна, об'єктивна діяльність, що передбачає здійснення аудиторських досліджень (оцінки з надання впевненості) та аудиторського консультування для сприяння розпоряднику бюджетних коштів у досягненні цілей, завдань і конкретних результатів своєї діяльності. Внутрішній аудит сприяє покращенню ефективності і результативності в діяльності розпорядника бюджетних коштів, а також підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління, шляхом застосування систематичного, послідовного підходу до оцінки і вдосконалення організації та функціонування системи управління, внутрішнього контролю, управління ризиками») [1];

відсутність вірного складу суб'єктів державного фінансового контролю (ст. 1 Закону пописано, що органом державного фінансового контролю є повноважений Кабінетом Міністрів України на реалізацію державної політики у сфері державного фінансового контролю, водночас ст. 2 прописано, що «державний фінансовий контроль забезпечується органом державного фінансового контролю через проведення державного фінансового аудиту, інспектування, перевірки закупівель та моніторингу закупівлі», а в свою чергу, Законом України «Про Рахункову палату» прописано що [8]: «Рахункова палата є вищим державним колегіальним органом фінансового контролю (аудиту)» (ст. 1); «державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) забезпечується Рахунковою палатою шляхом здійснення фінансового аудиту, аудиту діяльності (ефективності), аудиту відповідності, експертизи, аналізу та інших контрольних заходів.» (ст. 4)); відсутність складу об'єктів державного фінансового контролю; відсутність ідентифікованого законодавства в сфері державного фінансового контролю; відсутність способів та методів здійснення державного фінансового контролю; відсутність положень щодо матеріалів фінансово-контрольних заходів та їх подальшої реалізації; відсутність положень щодо участі громадськості у державному фінансовому контролі.

На підставі вищевказаного пропонується така структура нового Закону України «Про державний фінансовий контроль в Україні» [5]:

- ✓ Стаття 1. Тезаурус державного фінансового контролю;
- ✓ Стаття 2. Мета державного фінансового контролю;
- ✓ Стаття 3. Завдання державного фінансового контролю;
- ✓ Стаття 4. Принципи державного фінансового контролю;
- ✓ Стаття 5. Види державного фінансового контролю;
- ✓ Стаття 6. Предмет та об'єкти державного фінансового контролю;
- ✓ Стаття 7. Суб'єкти державного фінансового контролю;
- ✓ Стаття 8. Сфера діяльності головних суб'єктів державного фінансового контролю;
- ✓ Стаття 9. Сфера діяльності другорядних суб'єктів

державного фінансового контролю;

- ✓ Стаття 10. Законодавства в сфері державного фінансового контролю;
- ✓ Стаття 11. Способи державного фінансового контролю;
- ✓ Стаття 12. Методи та методичні прийоми державного фінансового контролю;
- ✓ Стаття 13. Координація дій суб'єктів в процесі державного фінансового контролю;
- ✓ Стаття 14. Результати фінансово-контрольних заходів;
- ✓ Стаття 15. Відповідальність за порушення законодавства в сфері державного фінансового контролю;
- ✓ Стаття 16. Прикінцеві положення.

Формування таких структурних позицій Закону України «Про державний фінансовий контроль в Україні» з послідовним його затвердженням забезпечить необхідне оновлення базових нормативно-правових положень державного фінансового контролю, що відповідає європейським підходам, а отже сприятиме як найскорішій європейській інтеграції України, так і підвищенню ефективності використання бюджетних коштів та державного майна.

Висновки. Вступ України до ЄС на сьогодні є питання не тільки нашого майбутнього розвитку, а й існування. Успішність на шляху наскрізної гармонізації правового поля України до права ЄС максимально скоротить заключний етап вступу нашої країни до вказаного політико-економічного утворення. Важливим спрямуванням до опрацювання за умов нестабільності фінансової системи України виступають фінансово-бюджетні положення, успішність розбудови яких сприятиме як стабілізації вищевказаної системи та подальшому економічному розвитку нашої країни, так і зміцненню нашої фінансової, а отже і економічної безпеки. Запропоновані організаційно-методологічні положення фінансово-бюджетної сфери України в контексті євроінтеграційних процесів спрямовані на усунення наявних проблем вітчизняного бюджетного нормативно-правового поля та забезпечення подальшого розвитку фінансово-бюджетної сфери України на шляху євроінтеграції як інструменту економічного розвитку нашої країни.

Список використаних джерел:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Денисовець Ю. (2025) Формування ефективної системи державного фінансового контролю бюджетних програм в умовах євроінтеграції України: дис. докт. філософії. 071. Житомир. 246 с. URL: <https://share.google/9C5qv7dYeucdXtV5>
3. Договір про ЄС. станом на 30.03.2010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06#Text
4. Договір про заснування Європейської спільноти (консолідована версія). станом на 1.01.2005. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_017#Text
5. Орел О.В. (2025). Державне управління євроінтеграційним процесом в Україні: дис. докт. філос. 281. Житомир. 301 с. URL: <https://share.google/SfVQ92j9JdRtwX2fP>
6. Про внесення змін до Закону України «Про Рахункову палату України» та деяких інших законодавчих актів: Законом України від 30.10.2024 р. № 4042-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4042-20#n54>
7. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993 р. № 2939-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>
8. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 р. № 576-VIII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/576-19>
9. Про Стратегію розвитку системи управління державними фінансами: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 р. № 774-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/774-2013-p#n12>

10. Про схвалення Концепції розвитку системи управління державними фінансами : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.09.2012 р № 633-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/633-2012-p#Text>
11. Про схвалення Стратегії модернізації системи управління державними фінансами : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.10.2007 р. № 888-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/888-2007-p#Text>
12. Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017–2020 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.02.2017 р. № 142-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-p#n6>
13. Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки та плану заходів з її реалізації : Розпорядження від 29.12.2021 р. № 1805-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-2021-p#Text>
14. Свірко С.В. (2018). Сучасний розвиток системи управління державними фінансами України: обліковий сегмент в забезпеченні інноваційно-інвестиційного вектору спрямування. Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки, Вип. 1(83). С. 56-65. URI: <http://eztuir.ztu.edu.ua/123456789/7352>
15. Свірко С.В., Власюк Т.О., Довгалюк В.В., Тростенюк Т.М., Кучменко В.О. (2024). Розбудова міжнародних бюджетних принципів в умовах сучасних світових суспільних трендів: безпекова, стратегічна та інформаційна детермінанти. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики, № 2(55). С. 299-316. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.55.2024.4297>
16. Свірко С.В., Дика О.С., Тростенюк Т.М., Сидоренко О.П., Загурський В.Ф. (2024). Принципи належного урядування на сучасному етапі розвитку людства: категоризація та концептуалізація. Економіка, управління та адміністрування. № 3(109). С. 74-90. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2024-3\(109\)-74-90](https://doi.org/10.26642/ema-2024-3(109)-74-90)
17. Свірко С.В., Дика О.С., Тростенюк Т.М., Сидоренко О.П., Загурський В.Ф. (2024). Управління державними фінансами в контексті належного урядування. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики, № 6 (59). С. 510-531. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.59.2024.4530>
18. Свірко С.В., Довгалюк В.В., Тростенюк Т.М. (2024). Методологічна модель бюджетного процесу Європейського Союзу. Економіка, управління та адміністрування, Вип. 1(107). С. 70-84. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2024-1\(107\)-70-84](https://doi.org/10.26642/ema-2024-1(107)-70-84)
19. Угода про позику (Проект модернізації державних фінансів) між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку (25.03.08) ратифіковано Законом України від 24.09.2008 р. № 591-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996_060#Text
20. Commission Analytical report on Ukraine's alignment with the EU acquis. European Union. URL: <https://surl.li/dnaykl>
21. Accompanying the document. Communication from the commission to the european parliament, the council, the european economic and social committee and the committee of regions. Commission Staff Working Document. Ukraine 2024 Report. (2024). Communication on EU enlargement policy. URL: <https://surl.li/uivfps>
22. EUR-Lex. Access to European Union law. European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>
23. Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012. URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>
24. What is the screening process and how does it work? URL: <https://surl.lu/ohgnlj>

References:

1. Bjudzhetnyj kodeks Ukrai'ny vid 08.07.2010 r. №2456-VI [Budget Code of Ukraine]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> [in Ukrainian].
2. Denysovets, Yu. (2025) Formuvannia efektyvnoi systemy derzhavnoho finansovoho kontroliu biudzhethnykh prohran v umovakh yevrointehratsii Ukraïny [Formation of an effective system of state financial control of budget programs in the context of Ukraine's European integration] : dissertation of Doctor of Philosophy. 071. Zhytomyr. 246 p. URL: <https://share.google/9C5qv7dYeucdXttV5> [in Ukrainian].
3. Dogovir pro JeS [Treaty on EU]. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06#Text [in Ukrainian].
4. Dohovir pro zasnuvannia Yevropeiskoi spilnoty (konsolidovana versiiia). stanom na 1.01.2005. [Treaty establishing the European Community (consolidated version) as of 1.01.2005]. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_017#Text [in Ukrainian].
5. Orel, O.V. (2025). Derzhavne upravlinnia yevrointehratsiynym protsesom v Ukraïni [State management of the European integration process in Ukraine] : dissertation. Doctor of Philosophy. 281. Zhytomyr. 301 p. Retrieved from: <https://share.google/SfVQ92j9JdRtwX2fP> [in Ukrainian].
6. Pro vnesennja zmin do Zakonu Ukraï'ny «Pro Rahunkovu palata Ukraï'ny» ta dejakyh inshyh zakonodavchyh aktiv [On amendments to the Law of Ukraine «On the Accounting Chamber of Ukraine» and some other legislative acts] : Law of Ukraine No. 4042-IX of October 30, 2024. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4042-20#n54> [in Ukrainian].
7. Pro osnovni zasady zdijsnennja derzhavnogo finansovogo kontrolju v Ukraïni [About the main principles of state financial control in Ukraine] : Law of Ukraine dated January 26, 1993 No. 2939-XII. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text> [in Ukrainian].

8. Pro Rahunkovu palatu [About the Accounting Chamber]: Law of Ukraine dated 02.07.2015 No. 576-VIII. Retrieved from: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/576-19> [in Ukrainian].
9. Pro Strategiju rozvytku systemy upravlinnja derzhavnymy finansamy [About the Strategy for the Development of the State Finance Management System]: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 01.08.2013 No. 774-r. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/774-2013-r#n12> [in Ukrainian].
10. Pro shvalennja Konceptii rozvytku systemy upravlinnja derzhavnymy finansamy [On the approval of the Concept of Development of the State Finance Management System]: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated September 3, 2012 No. 633-r. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/633-2012-r#Text> [in Ukrainian].
11. Pro shvalennja Strategii modernizacii systemy upravlinnja derzhavnymy finansamy [On the approval of the Strategy for the Modernization of the State Finance Management System]: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated October 17, 2007 No. 888-r. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/888-2007-r#Text> [in Ukrainian].
12. Pro shvalennja Strategii reformuvannja systemy upravlinnja derzhavnymy finansamy na 2017–2020 roky [On the approval of the Strategy for Reforming the State Finance Management System for 2017–2020]: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 08.02.2017 No. 142-r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-r#n6> [in Ukrainian].
13. Pro shvalennja Strategii reformuvannja systemy upravlinnja derzhavnymy finansamy na 2022–2025 roky ta planu zahodiv z ii realizacii [On the approval of the Strategy for Reforming the State Finance Management System for 2022–2025 and the Action Plan for its Implementation]: Order No. 1805-r. dated December 29, 2021. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-2021-r#Text> [in Ukrainian].
14. Svirko, S.V. (2018). Suchasnyi rozvytok systemy upravlinnja derzhavnymy finansamy Ukrainy: oblikovyj sekhment v zabezpechenni innovatsiino-investytsiinoho vektoru spriamuvannja [Modern development of the public finance management system of Ukraine: accounting segment in ensuring the innovation and investment vector of direction]. Bulletin of ZhDTU. Series: Economic Sciences, Iss. 1(83). Pp. 56–65. URI: <http://eztuir.ztu.edu.ua/123456789/7352> [in Ukrainian].
15. Svirko, S.V., Vlasniuk, T.O., Dovhaliuk, V.V., Trosteniuk, T.M., & Kuchmenko, V.O. (2024). Rozbudova mizhnarodnykh biudzhetykh pryntsyviv v umovakh suchasnykh svitovykh suspilnykh trendiv: bezpekova, stratehichna ta informatsiina determinanty. [Development of international budgetary principles in the context of modern global social trends: security, strategic and information determinants]. Financial and credit activities: problems of theory and practice, No. 2(55). Pp. 299–316. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptop.2.55.2024.4297> [in Ukrainian].
16. Svirko S.V., Dyka O.S., Trosteniuk T.M., Sydorenko O.P., Zahurskyi V.F. (2024). Pryntsyvy nalezhnoho uriaduvannja na suchasnomu etapi rozvytku liudstva: katehoryzatsiia ta kontseptualizatsiia [Principles of good governance at the present stage of human development: categorization and conceptualization]. Economics, Management and Administration. No. 3(109). Pp. 74–90. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2024-3\(109\)-74-90](https://doi.org/10.26642/ema-2024-3(109)-74-90) [in Ukrainian].
17. Svirko, S.V., Dyka, O.S., Trosteniuk, T.M., Sydorenko, O.P., & Zahurskyi, V.F. (2024). Upravlinnja derzhavnymy finansamy v konteksti nalezhnoho uriaduvannja. [Public Finance Management in the Context of Good Governance]. Financial and Credit Activities: Problems of Theory and Practice, No. 6(59). Pp. 510–531. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptop.6.59.2024.4530> [in Ukrainian].
18. Svirko, S.V., Dovhaliuk, V.V., & Trosteniuk, T.M. (2024). Metodolohichna model biudzhethnoho protsesu Yevropeiskoho Soiuzu [Methodological model of the European Union budget process]. Economics, Management and Administration, Iss. 1(107). Pp. 70–84. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2024-1\(107\)-70-84](https://doi.org/10.26642/ema-2024-1(107)-70-84) [in Ukrainian].
19. Ugoda pro pozyku (Proekt modernizacii derzhavnykh finansiv) mizh Ukraïnoju ta Mizhnarodnym bankom rekonstrukcii ta rozvytku (25.03.08 r.). ratyfikovanoju Zakonom Ukraïny vid 24.09.2008 r. № 591-VI [Loan Agreement (Public Finance Modernization Project) between Ukraine and the International Bank for Reconstruction and Development (25.03.08) ratified by the Law of Ukraine dated 24.09.2008 No. 591-VI]. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996_060#Text [in Ukrainian].
20. Commission Analytical report on Ukraine's alignment with the EU acquis. European Union. Retrieved from: <https://surl.li/dnaykl> [in English].
21. Accompanying the document. Communication from the commission to the european parliament, the council, the european economic and social committee and the committee of regions. Commission Staff Working Document. Ukraine 2024 Report. (2024). Communication on EU enlargement policy. Retrieved from: <https://surl.li/uivfps> [in English].
22. EUR-Lex. Access to European Union law. European Union. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html> [in English].
23. Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012 Retrieved from: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj> [in English].
24. What is the screening process and how does it work? Retrieved from: <https://surl.li/ohgnlj> [in English].

Дата надходження статті: 04.11.2025 р.

Дата прийняття статті до друку: 25.11.2025 р.